

Változatok

Rétság város napja - 2009. augusztus 8. - megvalósításához

Bevezető

I. Ságok Találkozása

II. Amatőr csoportok rétsági találkozója

III. Rétsági Tócsni Nap

IV. Összesített változat

Bevezető gondolatok

Mintegy tíz évvel ezelőtt volt már egy hasonló kezdeményezés. A Millennium évében **Lókosvölgyi Sokadalom** néven indult egy kezdeményezés. Ezen ünnepség keretében vette át Rétság városa a millenniumi zászlót. A program ünnepség-része nagyon jól sikerült, de a nagyobb számú közönséget igénylő programok látogatottsága messze elmaradt a várttól.

Az elmúlt év során újból felvetődött egy hasonló rendezvény megvalósításának gondolata, ezért szerepeltette a művelődési központ a feladatot a munkatervében. Az alábbiakban a rendezvény néhány lehetséges formáját vázoljuk fel.

A legfontosabb feladatok közé tartozik a rendezvény helyszínének megválasztása. Sajnos igazán alkalmas helyszínünk nincs a város területén. Már amiatt is erről kell dönteni első lépésben, mert más és más típusú programok valósíthatók meg a különböző helyszíneken.

A művelődési központ melletti **Nagyparkoló**.

Előnye:

Áram biztosítva

Öltöző biztosítva

Mellékhelyiségek rendelkezésre állnak

Eső esetén sok program megvalósítható az épületben

Közel a mentőszolgálat és orvosi ügyelet

Hátránya:

Nem igazán „majálisszerű” környezet

Nincs árnyék

A szabadtéri főzéshez nem kellő hangulati háttér

A parkoló teljes lezárásával járó kellemetlenséget (a parkoló belső üzleteinek és a lakások megközelíthetőségét biztosítani kell)

Az esti, éjszakai rendezvények zavarják az itt lakókat

A volt laktanyai **sportkombinát**

Előnye:

Lakott területtől viszonylag távol (nem zavarja a lakókat)

Nagy terület áll rendelkezésre

A helyszínen adott kiegészítő programok lehetősége: íjászat, repülés

Hátránya:

Száraz időben poros, esős időben sáros

Nincs árnyék a majálisszerű programhoz

Áramot pénzért kell odavinni

WC-k, mosdók, öltözők hiánya (még mobil WC-k alkalmazásával sem igazán megoldott)

Eső érkezéttel szinte menthetetlen a rendezvény

A labdarúgópálya

Előnye:

Szép, füves környezet
Nem zavarja a lakókat
Viszonylag árnyék is található

Hátránya:

A 2-es út mellett van (Gyermekeket nem szívesen engedik el egyedül a szülők)
Nincs elég parkolóhely

Az általános iskola előtti tér

Előnye:

Van füves, árnyékos terület
Áram helyben
Öltöző biztosítva
Eső esetén a tornaterem és a művelődési központ rendelkezésre áll

Hátránya:

Meglehetősen szabdalt, nem áttekinthető helyszín
Az ott lakókat zavarja a késő esti hangos program
A résztvevők nem szívesen főznek a „kirakatban”
Viszonylag kevés a parkolóhely

A helyszínek számbavétele alapján az is látszik, hogy amennyiben egy hagyományteremtő gondolattal foglalkozunk, úgy akkor annak érdekében egy erre alkalmas helyszín megteremtésével is törődnünk kell. Ki kell alakítanunk egy olyan helyszínt, mely aztán minden más szabadterei – akár bevételes – nagyrendezvény helyszínéül is szolgálhat majd. Ennek érdekében befektetéseket kell eszközölnünk a feltételek megteremtése – színpad, nézőtér, öltöző, kiszolgáló háttér, stb. – érdekében.

I. Ságok Találkozása

Minden évben meghívánk egy „Ság”-ot. Első alkalommal Ipolyság lenne a díszvendég, s „megfigyelőként” részt venne a következő évre felkészülő Karancsság küldöttsége is. Feladat: Önkormányzati szintű kapcsolatfelvétel Ipolysággal és Karancssággal. (M megbízólevél alapján elvégzi a művelődési központ.)

Az alábbi „Ság”-okat találtuk, de elképzelhető, hogy még további ilyen névelemet tartalmazó településre is rábukkanunk:

Magyarország:

Bakonyság 8557
Győrság 9084
Karancsság 3163
Rétság 2651
Ságújfalu 3162
Ságvár 9654

Simaság 9633
Tápióság 2253
Sághegy (Celldömölk 9500)
Hanságfalva (Jánossomorja 9241)
Hanságligeg (Jánossomorja 9241)
Hanságnagyerdő (Jánossomorja 9241)
Ságod (Zalaegerszeg 8900)

Szlovákia

Harság	Záborské	Eperjes járás
Ipolyság	Sahy	Léva járás
Ság	Sasinkovo	Galgóc járás

Programtervezet:

Délelőtt:

- Ökumenikus istentisztelet a díszvendég település egyházi vezetője részvételével
 - Templomi koncert – ipolysági művészek meghívásával

 - Sport: Gyermekek-, ifjúság és felnőtt sportversenyek Ipolyság – Rétság viszonylatban

 - Nyílt nap a helytörténeti kiállításon

 - Konferencia. Fejezetet Ipolyság és Rétság múltjából, jelenéből
Előadók: Ipolyság múltjáról: múzeumigazgató
Ipolyság jelenéről: önkormányzat képviselője
Rétság múltjából: helytörténész
Rétság jelenéről: önkormányzat képviselője

 - megemlékezés nevezetes rétságiakról
koszorúzás az emléktábláknál:
 - Szebellédy
 - Fényes, Glaser
 - Hunyadi, Mindszenty, Pallavicini
 - I. és II. világháború, Görgey, Árpád, Millenniumi emlékoszlop
 - A rétsági csata emléktáblái
- A megemlékezéseket a város civil szervezetei, intézményei bonyolítanak le meghatározott időben, a művelődési központ koordinálásával. Ez a program része lenne a „város feldíszítésének”.

Délután:

- Filmvetítés: Bemutatkozik Ipolyság és Rétság
- Kiállítás- megnyitó: Ipolysági művész és zenei közreműködő
- Délutáni szabadtéri szórakoztató programok:
 - néptánc
 - modern tánc
 - amatőr együttesek
 - népzenei szólisták
- kiegészítő rendezvények:
 - íjászat
 - repülő programok
 - motoros bemutató
 - asztalitenisz verseny Ipolyság - Rétság
 - kézműves programok
 - ügyességi játékos vetélkedők
 - vásár

Esti szórakoztató program:

- koncert
- meghívott művész műsora
- utcabál fellépőkkel

- Tűzijáték

Költségek:

- vendéglátás (ebéd) egytálétel	400 fő x 500 Ft	200.000 Ft
- egyéb vendéglátás (pogácsa, üdítő, ásványvíz, kávé)		100.000 Ft
- szállítás (csoportok)		100.000 Ft
- koncert		800.000 Ft
- művész		200.000 Ft
- utcabál		70.000 Ft
- tűzijáték		400.000 Ft
összesen:		1.870.000 Ft

Egyéb költség:

- áram 40.000 Ft bekötés, 10.000 Ft használat		50.000 Ft
- mentő		50.000 Ft
- szerzői jogdíj		50.000 Ft
- Plakát, meghívó		80.000 Ft

Összesen: 230.000 Ft

Mindösszesen: 2.100.000 Ft

Járulékos feladatok:

- város feldíszítése, zászlók
- Parkok rendbetétele
- Sok ülőhely kölcsönzése a színpad elé

II. Amatőr csoportok rétsági találkozója

Ez a programváltozat az esetben kerülhetne előtérbe, ha az előbbi program megvalósításhoz nem állna rendelkezésre teljes mértékben az anyagi fedezet.

A program hasonlóképp alakulna, mint a „Ságok Találkozója” esetében, de elmaradna a jelentős kiadásokkal járó együttesek, fellépő művészek meghívása és a tűzijáték is.

A költségek tekintetében a vendéglátás ugyanakkor megnövekedne, s a szállítás is többre kerülne. Megjegyzésre érdemes, hogy a szállítási költség akkor is felmerülhet, ha a meghívott együttes saját járművel érkezik, hiszen a meghívást viszonzni illik, s ez esetben a rétsági fellépők utazási költsége is felmerül.

Vendéglátás (ebéd) 600 fő x 500 Ft	300.000 Ft
Egyéb vendéglátás (pogácsa, üdítő, ásványvíz, kávé)	100.000 Ft
Utcabál	70.000 Ft
Szállítás	200.000 Ft
Egyéb költség (mint fent):	230.000 Ft
A költségek összesen	900.000 Ft

III. Rétsági Tócsni Nap

A tócsnit Európa-szerte ismerik. Még a vidékünkön is többféle néven nevezik, így a macok és a lapcsánka is ugyanazt jelenti. De előfordul a **recsege, lapótya, matutka változat is**. Milyen találekony a népnyelv, hogy egyazon, igen egyszerű ételnek mennyiféle elnevezést ad. Talán valóban ez a titok nyitja, olyan hús nélküli alaprecept, amelyet a legszegényebbek is el tudtak készíteni. Az idők folyamán azonban számtalan változata alakult ki, többféle ízesítéssel készül, s ami hajdanán főételnek számított, ma gyakran köretként kerül az asztalra.

A teljesség igénye nélkül néhány elnevezés és a tájegység, ahol használják: tócsni, **toksa** (Észak-Magyarország), **macok** (Mátra), **cicege, tócsi** (Veszprém megye), **lapcsánka** (Nyírség) **gánica** (Őrség), **matutka** (Közép-Magyarország), **krumliprósza** (Zala megye), **görhöny** (Szabolcs-Szatmár megye), **lapotyka** (Vas megye). Emellett a **rösztike**, a **harula**, **röstiburgonya**, **lepkepotyi** név is ismert. Az egyik legvalószínűbb feltételezés szerint a **tótlángos** névből alakulhatott ki a tócsni név, ami talán a legelterjedtebb. Érdekes, hogy lengyel nyelvterületen **placki** néven ismerik, ám például itthon is látni étlapon így az étel elnevezését. A cseh, néhol a tót falvakban **bramborák**, **babagudovica** néven ismert, de a zsidó közösségekben is használják erre az ételre a saját kifejezésüket, **latke**, **hremzli**, **latkesz** néven.

A program lényege, hogy egy – akár országos – felhívás alapján ide várnánk a tócsni-készítő csapatokat, kik magukkal hoznánk nem csupán ízletes ételeiket, hanem viseletüket, szokásaikat, folklórjukat is.

A nap vázát a tócsni-készítő verseny adná, mely mellett gazdag folklór és szórakoztató program futna.

A program sikere érdekében egy olyan díjat kellene felajánlani, melynek érdekében akár az ország túlsó feléből is útnak indulnának a tócsni-készítő csapatok. Ez mintegy 100.000 Ft-ot jelentene plusz költségként.

Költségek összesen:

Mint a Ság-ok találkozóján (2.100.000 Ft + 100.000 Ft) 2.220.000 Ft

IV. Az előző három tervezet elemeinek összesítése

A tervezetben a „Ságok Találkozása” a „Rétsági Tócsni Nap” programjával indulna, s minden változat legjobb elemeivel gazdagítaná a programot.

Összegzés:

A fenti tervezet csak egy vázlat a programváltozatokról szóló döntéshez, mely után kezdődhet a program részletes és konkrét kidolgozása, a civil szervezetekből, intézmények képviselőiből és egyéb segítőkiből álló előkészítő operatív csoport felkérése, munkálkodása.

A művelődési központunk a program megvalósítása, a programsorozat gazdagítása, a költségek csökkentése érdekében minden lehetséges pályázati eszközzel élni kíván.

Jelen tervezet a főnapi programokat tartalmazza. A részletes kidolgozás során kerül sor a rendezvényt gazdagító, színesítő „felvezető” programok megtervezésére.

Rétság, 2009. március 1.

Végh József
igazgató